

Bruksela, 22 listopada 2019 r.
(OR. en)

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2018/0224(COD)

14298/1/19
REV 1

RECH 498	CODEC 1648
COMPET 752	MARE 27
IND 287	DIGIT 172
MI 799	EMPL 572
EDUC 457	CYBER 315
TELECOM 363	CLIMA 307
ENER 509	ESPACE 93
ENV 936	ATO 97
REGIO 211	RELEX 1070
AGRI 559	JAI 1218
TRANS 542	CSDP/PSDC 537
SAN 472	ECO 121
CADREFIN 377	

NOTA

Od: Komitet Stałych Przedstawicieli (część I)

Do: Rada

Nr poprz. dok.: 14016/19

Nr dok. Kom.: 9865/18 RECH 272 COMPET 421 IND 153 MI 436 EDUC 245 TELECOM 170 ENER 224 ENV 413 REGIO 38 AGRI 271 TRANS 248 SAN 181 CADREFIN 79 CODEC 998 IA 189 + ADD 1-6

Dotyczy: Pakiet „Horyzont Europa”: program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji (2021–2027)

– Wniosek dotyczący ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY ustanawiającego program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont Europa” oraz zasady uczestnictwa i upowszechniania obowiązujące w tym programie

a) Motywy

b) Załącznik IV (Synergia)

– *Częściowe podejście ogólne*

I. WPROWADZENIE

1. W dniu 7 czerwca 2018 r. Komisja przedstawiła, na podstawie art. 173, 182, 183 i 188 TFUE, wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont Europa” oraz zasady uczestnictwa i upowszechniania obowiązujące w tym programie (2021–2027).
2. Rada (ds. Konkurencyjności) przyjęła częściowe podejście ogólne w dniu 30 listopada 2018 r.¹;
3. Parlament Europejski wyznaczył posła Dana NICEŹ (S&D) jako sprawozdawcę w kwestii programu ramowego. Parlament Europejski głosował nad sprawozdaniem w dniu 12 grudnia 2018 r. Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny przyjął swoją opinię w dniu 17 października 2018 r.², natomiast Komitet Regionów przekazał swoją opinię na sesji plenarnej w dniach 8–10 października 2018 r.³
4. W następstwie szóstego i ostatniego spotkania trójstronnego w czasie poprzedniej kadencji Parlamentu Europejskiego, które odbyło się w dniu 19 marca 2019 r., prezydencja wypracowała z przedstawicielami Parlamentu Europejskiego wspólne rozumienie w sprawie większości przepisów zawartych we wniosku. W dniu 27 marca 2019 r. Komitet Stałych Przedstawicieli potwierdził to wspólne rozumienie. W dniu 17 kwietnia 2019 r. Parlament Europejski głosował nad swoją rezolucją ustawodawczą dotyczącą wniosku Komisji.
5. Te z motywów, które nie są zawarte we wspólnym rozumieniu, oraz załącznik IV dotyczący synergii programu „Horyzont Europa” z innymi programami UE nie są częścią tego wspólnego rozumienia.
6. Podobnie, w związku z tym, że program „Horyzont Europa” jest powiązany z wieloletnimi ramami finansowymi (MFF), wszystkie przepisy mające implikacje budżetowe zostały ujęte w nawiasy kwadratowe i nie są częścią wspólnego rozumienia. Tak samo jest w przypadku przepisów dotyczących państw trzecich stowarzyszonych z programem „Horyzont Europa”, które to przepisy mają charakter przekrojowy.

¹ 15102/18 + ADD 1; Delegacja HU nie mogła poprzeć tego częściowego podejścia ogólnego.

² 13758/18 (opinia obejmuje zarówno program ramowy, jak i program szczegółowy).

³ 13759/18 (opinia obejmuje zarówno program ramowy, jak i program szczegółowy).

II. PRACE W RADZIE

7. W czasie prezydencji austriackiej i rumuńskiej Grupa Robocza ds. Badań rozpoczęła omawianie tych motywów wniosku, które nie były częścią wspólnego rozumienia. Na podstawie tych dyskusji w dniu 12 września 2019 r. prezydencja fińska przedstawiła grupie roboczej pierwszy tekst kompromisowy. Od tego posiedzenia grupa robocza analizuje stale aktualizowane teksty prezydencji.
8. Ponadto podczas grupy roboczej w dniu 7 października 2019 r. prezydencja fińska przedstawiła pierwszy kompromisowy tekst załącznika IV dotyczącego synergii programu „Horyzont Europa” z innymi programami. Od tego posiedzenia grupa robocza analizuje stale aktualizowane teksty prezydencji.
9. Tekst zawarty w załączniku do niniejszej noty stanowi powtórzenie tekstu zawartego w załączniku do dok. 14016/19, który był omawiany przez Komitet Stałych Przedstawicieli w dniu 20 listopada 2019 r. Komitet zgodził się przekazać tekst do przyjęcia przez Radę (ds. Konkurencyjności) w dniu 29 listopada 2019 r. bez zmian.
10. Prezydencja dąży do uzgodnienia podejścia ogólnego w sprawie proponowanego przez siebie kompromisowego tekstu motywów i załącznika IV. Jak wskazano powyżej, w innych częściach tekstu nadal znajdują się fragmenty w nawiasach kwadratowych. To podejście ogólne będzie zatem miało charakter częściowy.
11. W przypadku gdy Rada (ds. Konkurencyjności) podczas posiedzenia w dniu 29 listopada osiągnie częściowe podejście ogólne w sprawie programu Euratom, nawiasy kwadratowe w załączniku IV pkt 15 załączonego niżej tekstu zostaną usunięte i tekst dotyczący synergii z programem Euratom stanie się również elementem tego częściowego podejścia ogólnego.
12. Węgry zastrzegły swoje stanowisko do całości tekstu zawartego w załączniku poniżej, zgodnie z ogólnym zastrzeżeniem dotyczącym wspólnego rozumienia programu „Horyzont Europa”.

III. PODSUMOWANIE

13. Rada jest proszona o przyjęcie częściowego podejścia ogólnego w wersji zamieszczonej w załączniku do niniejszej noty.

**WNIOSK DOKTYCZACY ROZPORZADZENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO
I RADY USTANAWIAJĄCEGO PROGRAM RAMOWY W ZAKRESIE BADAŃ
NAUKOWYCH I INNOWACJI „HORYZONT EUROPA” ORAZ ZASADY
UCZESTNICTWA I UPOWSZECHNIANIA OBOWIAZUJĄCE W TYM PROGRAMIE**

MOTYWY I ZAŁĄCZNIK IV (SYNERGIE)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,
uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 173 ust. 3,
art. 182 ust. 1, art. 183 oraz art. 188 akapit drugi,
uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,
po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,
uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego⁴,
uwzględniając opinię Komitetu Regionów⁵,
stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą⁶,

⁴ Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

⁵ Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

⁶ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia ... r. [(jeszcze nieopublikowane w *Dzienniku Urzędowym*)] oraz decyzja Rady z dnia ... r.

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Celem, do jakiego dąży Unia, jest wzmocnienie swojej bazy naukowej i technologicznej poprzez stworzenie europejskiej przestrzeni badawczej, w której zapewniony zostanie swobodny przepływ naukowców, wiedzy naukowej i technologii, oraz poprzez sprzyjanie zwiększaniu jej konkurencyjności, w tym w unijnym przemyśle, przy jednoczesnym promowaniu wszystkich działań w zakresie badań naukowych i innowacji w celu realizacji strategicznych priorytetów Unii, których nadrzędnym celem jest propagowanie pokoju, wartości Unii i dobrobytu jej obywateli.
- (2) Aby zapewnić oddziaływanie na płaszczyźnie naukowej, technologicznej, gospodarczej, środowiskowej i społecznej w dążeniu do realizacji tego ogólnego celu oraz aby zmaksymalizować wartość dodaną swoich inwestycji w badania naukowe i innowacje, Unia powinna inwestować w doskonałe badania naukowe i innowacje za pośrednictwem programu „Horyzont Europa” – programu ramowego w zakresie badań naukowych i innowacji (2021–2027) („programu”), tak by wspierać tworzenie, lepsze upowszechnianie i transfer doskonałej wiedzy i wysokiej jakości technologii w Unii; by na wszystkich poziomach przyciągać talenty i przyczyniać się do pełnego wykorzystywania unijnej puli talentów; by ułatwiać nawiązywanie współpracy oraz wzmacniać oddziaływanie badań naukowych i innowacji na rozwój, wspieranie i wdrażanie polityki unijnej, wspieranie i poprawę upowszechniania innowacyjnych i zrównoważonych rozwiązań w gospodarce unijnej, zwłaszcza w MŚP, oraz w społeczeństwie; aby stawić czoła globalnym wyzwaniom, w tym zmianie klimatu, oraz by zrealizować cele zrównoważonego rozwoju; by tworzyć miejsca pracy i pobudzać wzrost gospodarczy oraz promować konkurencyjność przemysłu, a także by poprawiać atrakcyjność Unii w dziedzinie badań naukowych i innowacji. Program powinien propagować wszelkie formy innowacji, w tym innowacje przełomowe, stymulować proces wprowadzania innowacyjnych rozwiązań na rynek oraz optymalizować rezultaty takich inwestycji pod kątem zwiększenia oddziaływania w obrębie wzmocnionej europejskiej przestrzeni badawczej.
- (2a) Program powinien przyczynić się do zwiększenia publicznych i prywatnych inwestycji w badania naukowe i innowacje w państwach członkowskich, a tym samym do osiągnięcia ogólnego poziomu inwestycji w badania i rozwój wynoszącego co najmniej 3 % PKB Unii. Osiągnięcie tego celu będzie wymagało od państw członkowskich i sektora prywatnego uzupełnienia programu własnymi i wzmocnionymi działaniami inwestycyjnymi w badania, rozwój i innowacje⁷.

⁷ Część wspólnego rozumienia z PE.

- (3) Aby pomóc w realizacji celów polityki unijnej, działania wspierane w ramach tego programu powinny – w stosownych przypadkach – wykorzystywać regulacje sprzyjające innowacjom oraz sprzyjać opracowywaniu takich regulacji, zgodnie z zasadą innowacyjności⁸, aby wspierać szybsze i intensywniejsze przekształcanie istotnych unijnych zasobów wiedzy w innowacje⁹.
- (4) Na wszystkich etapach realizacji programu w możliwie najszerszym zakresie należy kierować się ogólnymi zasadami otwartej nauki, otwartych innowacji i otwartości na świat. Dzięki tym zasadom zapewnione powinny zostać doskonałość i oddziaływanie unijnych inwestycji w obszarze badań naukowych i innowacji.
- (5) Otwarta nauka, w tym otwarty dostęp do publikacji naukowych i danych badawczych, oraz optymalne upowszechnianie i wykorzystywanie wiedzy mogą przyczynić się do poprawy jakości nauki oraz zwiększenia jej oddziaływania i płynących z niej korzyści, a także do przyspieszenia postępu wiedzy poprzez uczynienie jej bardziej wiarygodną, wydajniejszą i przystępniejszą dla społeczeństwa oraz sprawienie, by szybciej reagowała na wyzwania społeczne. Należy ustanowić przepisy w celu zapewnienia, by beneficjenci zapewniali otwarty dostęp do recenzowanych publikacji naukowych. Należy również zapewnić, by beneficjenci zapewniali otwarty dostęp do danych badawczych zgodnie z zasadą „otwarte jak to najbardziej możliwe, zamknięte jak to konieczne” oraz z uwzględnieniem wyjątków podyktowanych uzasadnionymi względami związanymi z przepisami o ochronie danych i względami bezpieczeństwa, a także prawami własności intelektualnej, światową konkurencyjnością gospodarczą Unii Europejskiej oraz innymi ważnymi względami. W szczególności większy nacisk należy położyć na odpowiedzialne zarządzanie danymi badawczymi, zwłaszcza poprzez propagowanie opracowywania planów zarządzania takimi danymi, które z kolei powinny spełniać zasady FAIR, czyli być możliwe do znalezienia, dostępne, interoperacyjne i nadające się do ponownego wykorzystywania. W stosownych przypadkach beneficjenci powinni korzystać z możliwości oferowanych przez europejską chmurę dla otwartej nauki i stosować także inne zasady i dobre praktyki w zakresie otwartej nauki.

⁸ Komunikat Komisji z dnia 15 maja 2018 r. pt. „Odnowiony europejski program na rzecz badań i innowacji – szansa Europy na ukształtowanie własnej przyszłości” (COM (2018) 306).

⁹ Lepsze stanowienie prawa: zestaw narzędzi w dziedzinie badań naukowych i innowacji https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/file_import/better-regulation-toolbox-21_en_0.pdf

- (6) Koncepcja i struktura programu powinny stanowić odpowiedź na potrzebę osiągnięcia masy krytycznej wspieranych działań, w całej UE oraz w drodze współpracy międzynarodowej, zgodnie z agendą ONZ 2030 i oenzetowskimi celami zrównoważonego rozwoju. W realizacji programu należy wzmacniać dążenie do realizacji tych celów oraz do wywiązania się z podjętego przez UE i jej państwa członkowskie zobowiązania do wdrożenia agendy 2030 oraz do osiągnięcia zrównoważonego rozwoju w jego trzech wymiarach – gospodarczym, społecznym i środowiskowym – w sposób spójny i zintegrowany.
- (7) Działalność wspierana w ramach programu powinna przyczyniać się do osiągnięcia unijnych celów i priorytetów, do monitorowania i oceny postępów pod kątem realizacji tych celów i priorytetów, a także do opracowania zmienionych lub nowych priorytetów.
- (7a) Program zapewnia przejrzystość i rozliczalność finansowania publicznego w projektach dotyczących badań naukowych i innowacji, chroniąc tym samym interesy publiczne.
- (7b) Program powinien wspierać działania w zakresie badań naukowych i innowacji w dziedzinie nauk społecznych i humanistycznych. Wymaga to pogłębiania wiedzy naukowej w tej dziedzinie, ale także wykorzystania spostrzeżeń i postępów poczynionych w dziedzinie nauk społecznych i humanistycznych, aby zwiększyć gospodarcze i społeczne oddziaływanie programu. Ujęte w filarze „Globalne wyzwania i europejska konkurencyjność przemysłowa” nauki społeczne i humanistyczne zostaną w pełni zintegrowane we wszystkich klastrach. Oprócz promowania nauk społecznych i humanistycznych w projektach, należy również wspierać integrację nauk społecznych i humanistycznych poprzez zapraszanie – w stosownych przypadkach – niezależnych ekspertów z tych dziedzin do komisji eksperckich i oceniających oraz poprzez terminowe monitorowanie i sprawozdawczość w zakresie nauk społecznych i humanistycznych w finansowanych działaniach badawczych. W szczególności monitorowany będzie poziom włączenia nauk społecznych i humanistycznych do głównego nurtu programu.

- (8) W niniejszym programie należy utrzymać równowagę między badaniami naukowymi a innowacjami, a także między oddolnym (opartym na inicjatywie badacza lub innowatora) a odgórnym (uzależnionym od ustalonych strategicznie priorytetów) finansowaniem, z uwzględnieniem charakteru zaangażowanych społeczności z dziedziny badań naukowych i innowacji, rodzajów i celu prowadzonej działalności oraz oddziaływania, jakie chce się uzyskać. Od połączenia tych czynników powinien zależeć wybór podejścia w poszczególnych częściach programu, a wszystkie one powinny przyczyniać się do realizacji wszystkich ogólnych i szczegółowych celów programu.
- (8a) Program powinien wspierać wszystkie etapy badań naukowych i innowacji, w szczególności w ramach projektów opartych na współpracy, a w stosownych przypadkach również w ramach misji i partnerstw. Podstawowe badania naukowe mają kluczową wartość i stanowią istotny warunek zwiększania zdolności Unii do przyciągania najlepszych naukowców, tak aby stała się ośrodkiem doskonałości na szczeblu globalnym. Należy zapewnić równowagę między badaniami podstawowymi a stosowanymi. W powiązaniu z innowacjami badania będą wspierać konkurencyjność gospodarczą, wzrost gospodarczy i tworzenie miejsc pracy w Unii.
- (8b) Dowiedziono, że uwzględnianie różnorodności – w każdym znaczeniu – ma kluczowe znaczenie dla prowadzenia dobrej nauki, ponieważ różnorodność sprzyja nauce. Różnorodność i włączenie społeczne przyczyniają się do doskonałości w zakresie wspólnych badań naukowych i innowacji: współpraca interdyscyplinarna, międzysektorowa oraz w całej europejskiej przestrzeni badawczej pozwala na lepszą jakość badań naukowych i lepszą jakość proponowanych projektów naukowych, może prowadzić do wyższych wskaźników upowszechnienia w społeczeństwie oraz może sprzyjać korzyściom, jakie przynoszą innowacje, dzięki czemu Europa poczyni dalsze postępy¹⁰.
- (8c) Może być stosowana procedura szybkiej ścieżki do badań naukowych i innowacji, aby umożliwić szybszy, oddolny dostęp do środków finansowych dla małych konsorcjów opartych na współpracy, obejmujących działania od podstawowych badań naukowych po wprowadzenie na rynek.
- (8d) W celu osiągnięcia jak największego oddziaływania programu „Horyzont Europa” należy poświęcić szczególną uwagę multidyscyplinarnym, interdyscyplinarnym i transdyscyplinarnym sposobom podejścia.
- (8e) W celu osiągnięcia celów tego programu, przy poszanowaniu zasady doskonałości, program powinien dążyć do wzmocnienia, między innymi, powiązań w zakresie współpracy w Europie, a tym samym przyczynić się do zmniejszenia przepaści w dziedzinie badań naukowych i innowacji¹¹.

¹⁰ Uzgodnione w częściowym podejściu ogólnym.

¹¹ Część wspólnego rozumienia z PE.

- (8f) Inicjatywy doskonałości powinny mieć na celu wzmocnienie doskonałości w zakresie badań naukowych i innowacji w kwalifikujących się państwach, na przykład poprzez wspieranie szkoleń rozwijających umiejętności zarządzania badaniami naukowymi i innowacjami, przyznawanie nagród, wzmacnianie ekosystemów innowacji, a także tworzenie sieci w zakresie badań naukowych i innowacji, w tym w oparciu o infrastruktury badawcze finansowane przez UE. Wnioskodawcy muszą jasno wykazać, że projekty są powiązane z krajowymi lub regionalnymi strategiami w zakresie badań naukowych i innowacji, aby móc ubiegać się o finansowanie w ramach komponentu „rozszerzenie uczestnictwa i rozpowszechnianie doskonałości”, określonego w części „Rozszerzenie uczestnictwa i wzmocnienie europejskiej przestrzeni badawczej” programu „Horyzont Europa”¹².
- (9) Działalność badawcza, jaka ma być prowadzona w ramach filaru „Doskonała nauka”, powinna zostać określona w oparciu o potrzeby i możliwości nauki oraz promować doskonałość naukową. Programowanie badań naukowych powinno odbywać się w ścisłej współpracy ze środowiskiem naukowym i uwzględniać nacisk na przyciąganie nowych talentów w obszarze badań naukowych i innowacji i naukowców na wczesnym etapie kariery, przy jednoczesnym wzmocnieniu EPB, unikaniu drenażu mózgów i promowaniu przepływu mózgów.
- [(9a) Program powinien wspierać Unię i jej państwa członkowskie w uwzględnianiu realiów bardzo intensywnej konkurencji międzynarodowej w przyciąganiu najlepszych umysłów i umiejętności.]
- (10) Filar „Globalne wyzwania i europejska konkurencyjność przemysłowa” należy ustanowić poprzez połączenie w klastry działań w zakresie badań naukowych i innowacji, aby jak najbardziej zwiększyć poziom integracji między odnośnymi obszarami tematycznymi, a jednocześnie zapewnić wysokie i trwałe poziomy doskonałości i oddziaływania w stosunku do wydatkowanych środków. Zachęci to do współpracy między dyscyplinami, sektorami, obszarami polityki i ponad granicami w dążeniu do realizacji celów zrównoważonego rozwoju zgodnie z zasadami Agendy 2030, porozumienia paryskiego i zarazem zwiększy konkurencyjność unijnego przemysłu. Organizacja zakrojonych na szeroką skalę inicjatyw o wysokim stopniu ambicji i mających formę misji w zakresie badań naukowych i rozwoju pozwoli programowi wywrzeć transformacyjny i systemowy wpływ na społeczeństwo, będący uzupełnieniem celów zrównoważonego rozwoju również poprzez współpracę międzynarodową i dyplomację naukową.

¹² Część wspólnego rozumienia z PE.

- (11) Pełne i wczesne zaangażowanie przemysłu – każdego rodzaju, od jednoosobowych oraz małych i średnich przedsiębiorstw po duże korporacje – w program powinno stanowić jedną z głównych dróg realizacji jego celów, w szczególności celu polegającego na osiągnięciu trwałego zatrudnienia i zrównoważonego wzrostu gospodarczego. Takie zaangażowanie przemysłu powinno obejmować jego uczestnictwo w działaniach wspieranych na poziomach co najmniej współmiernych do poziomów w ramach poprzedniego programu ramowego „Horyzont 2020” ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1291/2013¹³ („program »Horyzont 2020«”).
- (11a) Działania w ramach programu powinny zapewniać ważny wkład pozwalający uwolnić potencjał europejskich sektorów strategicznych, w tym kluczowych technologii prorozwojowych, co jest odzwierciedleniem celów strategii dotyczącej polityki przemysłowej UE¹⁴.
- (11b) Wielostronne konsultacje z zainteresowanymi stronami, w tym ze społeczeństwem obywatelskim i z przemysłem, powinny wносить swój wkład w perspektywy i priorytety ustanowione w procesie planowania strategicznego. Powinno to znaleźć odzwierciedlenie w okresowych planach strategicznych w zakresie badań naukowych i innowacji przyjmowanych w drodze aktów wykonawczych i dotyczących przygotowania treści programów prac.
- (11c) Aby dane działanie mogło zostać wsparte finansowo, program prac powinien brać pod uwagę wyniki konkretnych wcześniejszych projektów oraz sytuację w nauce, technologii i innowacjach na szczeblu krajowym, unijnym i międzynarodowym, jak również odnośne zmiany polityczne, rynkowe i społeczne¹⁵.

¹³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1291/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiające „Horyzont 2020” – program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji (2014–2020) oraz uchylające decyzję nr 1982/2006/WE (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 104).

¹⁴

¹⁵ Część wspólnego rozumienia z PE.

- (12) Duże znaczenie ma wspieranie przemysłu Unii w utrzymaniu lub osiągnięciu pozycji światowego lidera w dziedzinie innowacji, cyfryzacji i neutralności klimatycznej, w szczególności poprzez inwestycje w kluczowe technologie prorozwojowe, które będą stanowić podstawę przyszłej działalności gospodarczej. Działania w ramach programu powinny odnosić się do eliminowania niedoskonałości rynku lub nieoptymalnych warunków inwestycyjnych, pobudzenia inwestycji w sposób proporcjonalny i przejrzysty, bez powielania lub wypierania finansowania prywatnego, oraz tworzyć wyraźną europejską wartość dodaną i przynosić publiczny zwrot z inwestycji. Dzięki temu zapewniona zostanie spójność między działaniami programu a unijnymi zasadami pomocy państwa oraz uniknie się nieuzasadnionych zakłóceń konkurencji na rynku wewnętrznym.
- (13) Program powinien wspierać badania naukowe i innowacje w zintegrowany sposób, z poszanowaniem wszystkich stosownych przepisów Światowej Organizacji Handlu. Koncepcja badań naukowych, w tym prac rozwojowych, powinna być stosowana zgodnie z Podręcznikiem Frascati opracowanym przez OECD, natomiast koncepcja innowacji powinna być stosowana zgodnie z Podręcznikiem Oslo opracowanym przez OECD i Eurostat, w którym przyjęto kompleksowe podejście obejmujące innowacje społeczne. Definicje OECD dotyczące poziomu gotowości technologicznej (TRL) powinny nadal, tak jak w poprzednim programie ramowym „Horyzont 2020”, być uwzględniane w klasyfikacji działalności w zakresie badań technologicznych, opracowywania produktu i demonstracji oraz przy określaniu rodzajów działań dostępnych w zaproszeniach do składania wniosków. Nie powinno się udzielać dotacji na działania obejmujące działalność o poziomie gotowości technologicznej wyższym niż 8. W programie prac przewidującym określone zaproszenie w ramach filaru „Globalne wyzwania i europejska konkurencyjność przemysłowa” można dopuścić udzielanie dotacji na walidację produktów na dużą skalę i powielanie rynkowe.
- (13a) Bez uszczerbku dla ogólnych negocjacji w sprawie wieloletnich ram finansowych program „Horyzont Europa” przyczyni się do realizacji celów dotyczących przestrzeni kosmicznej na poziomie wydatków, który jest co najmniej proporcjonalnie współmierny do poziomu wydatków w poprzednim programie ramowym „Horyzont 2020” ustanowionym rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1291/2013¹⁶.

¹⁶ Uzgodnione w częściowym podejściu ogólnym.

- (14) W komunikacie Komisji w sprawie śródkresowej oceny programu „Horyzont 2020” (COM(2018) 2 final), w rezolucji Parlamentu Europejskiego w sprawie przeglądu wdrażania programu „Horyzont 2020” w celu dokonania jego okresowej oceny oraz przygotowania wniosku dotyczącego 9. programu ramowego (2016/2147(INI)) oraz w konkluzjach Rady pt. „Od śródkresowej oceny programu »Horyzont 2020« ku dziewiętemu programowi ramowemu” przedstawiono zbiór zaleceń dotyczących niniejszego programu, w tym jego zasad uczestnictwa i upowszechniania, sformułowanych na podstawie wniosków z realizacji poprzedniego programu, jak również wkładu instytucji unijnych i zainteresowanych stron. Zalecenia te obejmują: proponowanie środków mających na celu promowanie przepływu mózgow i sprzyjanie otwartości sieci badań naukowych i innowacji, aby dokonywać ambitniejszych inwestycji, które pozwolą osiągnąć masę krytyczną i zmaksymalizować oddziaływanie; wspieranie innowacji mających przełomowe znaczenie; priorytetowe traktowanie unijnych inwestycji w zakresie badań naukowych i innowacji w obszarach o wysokiej wartości dodanej, w szczególności poprzez zorientowanie na realizację misji, pełne, świadome i wczesne zaangażowanie obywateli i szeroko zakrojoną działalność informacyjną; racjonalizację systemu finansowania w Unii w celu pełnego wykorzystania potencjału Unii w zakresie badań naukowych i innowacji, w tym poprzez uporządkowanie wachlarza inicjatyw dotyczących partnerstwa oraz usprawnienie systemów współfinansowania; dążenie do większej i wyraźnej synergii między różnymi unijnymi instrumentami finansowania, w szczególności poprzez pokonanie logiki nieuzupełniających się interwencji i złożoności poszczególnych sposobów finansowania, a także mając na celu pomoc w mobilizowaniu niedostatecznie wykorzystywanego potencjału w zakresie badań naukowych i innowacji w całej Unii; zacieśnienie współpracy międzynarodowej i zwiększenie otwartości na uczestnictwo państw trzecich oraz dalsze upraszczanie w oparciu o doświadczenia z realizacji programu „Horyzont 2020”.
- (15) W programie należy dążyć do synergii z innymi programami unijnymi, począwszy od ich opracowywania i planowania strategicznego, przez wybór projektów, zarządzanie, komunikację, upowszechnianie i wykorzystywanie wyników po monitorowanie, audyt i administrowanie. W odniesieniu do finansowania działań w zakresie badań naukowych i innowacji synergia powinny umożliwić jak największą harmonizację przepisów dotyczących kwalifikowalności kosztów. Aby uniknąć nakładania się i powielania działań oraz zwiększyć efekt mnożnikowy finansowania unijnego, można dokonywać przesunięć środków z innych unijnych programów do programu „Horyzont Europa” na potrzeby prowadzonej w jego ramach działalności. W takich przypadkach fundusze takie zostaną objęte przepisami programu „Horyzont Europa”.

- (16) W celu osiągnięcia jak największego oddziaływania finansowania unijnego i jak najskuteczniejszego wkładu w realizację celów polityki Unii powinna ona w stosownych przypadkach tworzyć partnerstwa europejskie z partnerami z sektora prywatnego lub publicznego. Do takich partnerów należą podmioty z sektora przemysłu, szkoły wyższe, organizacje badawcze, podmioty realizujące misję publiczną na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym lub międzynarodowym lub organizacje społeczeństwa obywatelskiego, w tym fundacje i organizacje pozarządowe, które wspierają lub prowadzą działalność w zakresie badań naukowych i innowacji, pod warunkiem że oddziaływanie, do jakiego się dąży, może zostać skuteczniej osiągnięte przez partnerstwa niż przez samą Unię.
- (17) Program powinien wzmocnić współpracę między partnerstwami europejskimi a partnerami z sektora prywatnego lub publicznego na szczeblu międzynarodowym, także poprzez włączanie się w programy w zakresie badań naukowych i innowacji i inwestycje transgraniczne w tym zakresie przynoszące wzajemne korzyści obywatelom i przedsiębiorstwom, zapewniając jednocześnie utrzymanie ochrony unijnych interesów w strategicznych obszarach¹⁷.
- (17a) Inicjatywy przewodnie z zakresu przyszłych i powstających technologii (FET) okazały się skutecznym i wydajnym instrumentem, jako że poprzez wspólne skoordynowane wysiłki Unii i jej państw członkowskich przyniosły korzyści społeczeństwu. Działania prowadzone w ramach inicjatyw przewodnich FET dotyczących grafenu, badań nad ludzkim mózgiem i technologii kwantowej, wspierane w ramach programu „Horyzont 2020”, będą nadal wspierane w ramach programu „Horyzont Europa” za pośrednictwem zaproszeń do składania wniosków uwzględnionych w programie prac. Działania przygotowawcze wspierane w ramach części programu „Horyzont 2020” obejmującej inicjatywy przewodnie FET będą punktem wyjścia dla procesu planowania strategicznego w ramach programu „Horyzont Europa” i zapleczem informacji dla prac w zakresie misji, partnerstw współfinansowanych i współprogramowanych oraz regularnych zaproszeń do składania wniosków¹⁸.
- (18) Wspólne Centrum Badawcze (JRC) powinno nadal dostarczać niezależnych dowodów naukowych dostosowanych do potrzeb klienta i zapewniać wsparcie techniczne w całym cyklu kształtowania polityki Unii. Działania bezpośrednie JRC powinny być realizowane w sposób elastyczny, wydajny i przejrzysty, z uwzględnieniem potrzeb różnych dziedzin unijnej polityki i odpowiednich potrzeb użytkowników JRC, a także przy zapewnieniu ochrony interesów finansowych Unii. JRC powinno nadal generować dodatkowe zasoby.

¹⁷ Zob. np. wniosek Komisji w sprawie rozporządzenia ustanawiającego ramy monitorowania bezpośrednich inwestycji zagranicznych w UE (COM(2017) 487).

¹⁸ Część wspólnego rozumienia z PE.

- (19) Z myślą o potrzebach przedsiębiorców i przedsiębiorczości w filarze „Innowacyjna Europa” należy ustanowić serię środków na rzecz zintegrowanego wsparcia, służących tworzeniu i przyspieszaniu przełomowych innowacji do celów szybkiego rozwoju rynku. W ramach tego filaru należy ustanowić „punkt kompleksowej obsługi”, aby przyciągać i wspierać różne rodzaje innowatorów i innowacyjnych przedsiębiorstw, takich jak MŚP, w tym przedsiębiorstwa typu start-up oraz – w wyjątkowych przypadkach – małe spółki o średniej kapitalizacji, mające potencjał rozwoju działalności na skalę międzynarodową i unijną, oraz oferować szybkie elastyczne dotacje oraz współinwestycje, również z prywatnymi inwestorami. Cele te powinny być realizowane poprzez utworzenie Europejskiej Rady ds. Innowacji (EIC). Filar ten powinien również wspierać działalność Europejskiego Instytutu Innowacji i Technologii (EIT) i europejskich ekosystemów innowacji ogólnie, zwłaszcza poprzez współfinansowane partnerstwa z krajowymi i regionalnymi podmiotami wspierającymi innowacje.
- (19a) W rozumieniu niniejszego rozporządzenia, w szczególności w odniesieniu do działań prowadzonych w ramach EIC, przedsiębiorstwo typu start-up oznacza MŚP na wczesnym etapie swojego cyklu życia (w tym uczelniane przedsiębiorstwo typu spin-off), którego celem są innowacyjne rozwiązania i skalowalny model biznesowy i które jest autonomiczne w rozumieniu art. 3 załącznika do zalecenia Komisji 2003/361/WE¹⁹; spółka o średniej kapitalizacji oznacza przedsiębiorstwo, które nie jest mikro-, małym ani średnim przedsiębiorstwem („MŚP”) w rozumieniu definicji zawartej w zaleceniu Komisji 2003/361/WE i które zatrudnia od 250 do 3000 pracowników, przy czym liczbę zatrudnionych oblicza się zgodnie z art. 3, 4, 5 i 6 tytułu I załącznika do wspomnianego zalecenia; a mała spółka o średniej kapitalizacji oznacza spółkę o średniej kapitalizacji, która zatrudnia do 499 pracowników.
- (20) Cele polityczne zawarte w niniejszym programie będą również realizowane za pomocą instrumentów finansowych i gwarancji budżetowych Funduszu InvestEU, zwłaszcza w odniesieniu do segmentów polityki dotyczących badań naukowych, innowacji i cyfryzacji, a także MŚP.

¹⁹ Część wspólnego rozumienia z PE.

- (21) EIC, wraz z innymi częściami programu „Horyzont Europa”, powinna stymulować wszystkie formy innowacji, począwszy od innowacji stopniowych, poprzez innowacje przełomowe, po innowacje radykalne, ze szczególnym naciskiem na innowacje tworzące rynek. Celem działalności EIC, prowadzonej za pośrednictwem jej instrumentów: „Pionier” i „Akcelerator”, powinno być określanie, opracowywanie i wdrażanie wszelkich rodzajów innowacji wysokiego ryzyka, w tym innowacji stopniowych, z głównym naciskiem na innowacje przełomowe, radykalne i innowacje typu „deep tech”, które mają potencjał, by stać się innowacjami tworzącymi rynek. Poprzez spójne i ukierunkowane wsparcie EIC powinna wypełnić obecną próżnię w obszarze publicznego wsparcia i prywatnych inwestycji na rzecz innowacji przełomowych. Instrumenty EIC wymagają specjalnych elementów prawnych i w zakresie zarządzania odpowiednio odzwierciedlających jej cele, w szczególności działalność dotyczącą wprowadzania na rynek²⁰.
- (22) Instrument „Akcelerator” EIC przyczyni się do rozwiązania problemu „doliny śmierci”, czyli okresu między badaniami naukowymi i fazą przed masową komercjalizacją a zwiększeniem skali działalności przedsiębiorstw. „Akcelerator” zapewni wsparcie na rzecz operacji o dużym potencjale, które niosą ze sobą takie ryzyko technologiczne/naukowe, finansowe, dotyczące zarządzania lub rynkowe, że nie są jeszcze uznawane za zdolne do uzyskania kredytu, a w związku z tym nie mogą przyciągnąć znaczących inwestycji z rynku, przez co będzie uzupełnieniem programu InvestEU ustanowionego rozporządzeniem ...²¹, który z kolei będzie wspierał innowacyjne projekty i podmioty, które zostały uznane za zdolne do uzyskania kredytu.
- (22a) Przy zachowaniu ścisłej synergii z InvestEU instrument „Akcelerator” EIC, w postaci finansowania mieszanego i finansowania kapitałowego, powinien finansować MŚP, w tym przedsiębiorstwa typu start-up, a w wyjątkowych przypadkach projekty prowadzone przez małe spółki o średniej kapitalizacji, które albo nie są jeszcze w stanie wygenerować dochodów, albo nie są jeszcze rentowne, albo nie są jeszcze w stanie przyciągnąć wystarczających inwestycji do pełnego wdrożenia biznesplanu ich projektów. Takie kwalifikujące się podmioty zostaną uznane za niezdolne do uzyskania kredytu, podczas gdy część ich potrzeb inwestycyjnych mogłaby zostać zaspokojona przez jednego lub kilku inwestorów, np. bank prywatny lub publiczny, Family Office, fundusz venture capital, anioła biznesu itp. W ten sposób, przezwyciężając niedoskonałość rynku, instrument „Akcelerator” EIC będzie finansować podmioty prowadzące przełomowe i tworzące rynek projekty innowacyjne, które są obiecujące, nie są jednak jeszcze zdolne do uzyskania kredytu. Po nabyciu zdolności do uzyskania kredytu projekty te mogą być na późniejszym etapie rozwoju finansowane w ramach InvestEU²².

²⁰ Część wspólnego rozumienia z PE.

²¹

²² Część wspólnego rozumienia z PE.

- (22b) Budżet instrumentu „Akcelerator” EIC powinien być wykorzystywany głównie do finansowania mieszanego, jednak do celów art. 43 wsparcie z instrumentu „Akcelerator” EIC na rzecz MŚP, w tym przedsiębiorstw typu start-up, przyznawane wyłącznie w formie dotacji, powinno odpowiadać wsparciu z budżetu instrumentu na rzecz MŚP w poprzednim programie ramowym „Horyzont 2020” ustanowionym rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1291/2013²³.
- (23) EIT, przede wszystkim za pośrednictwem swoich wspólnot wiedzy i innowacji (WWiI), powinien dążyć do wzmocnienia ekosystemów innowacji ukierunkowanych na pokonywanie globalnych wyzwań, poprzez wspieranie integracji innowacji, badań naukowych, szkolnictwa wyższego i przedsiębiorczości. Zgodnie ze swoim aktem ustanawiającym, rozporządzeniem w sprawie EIT i jego strategicznym planem badań naukowych i innowacji, EIT powinien w swojej działalności wspierać innowacje oraz powinien znacznie zwiększyć swoje wsparcie na rzecz integracji szkolnictwa wyższego w ekosystemie innowacji, w szczególności poprzez: stymulowanie kształcenia w zakresie przedsiębiorczości, wspieranie silnej współpracy pozadyscyplinarnej między przemysłem a środowiskiem akademickim; określanie perspektywicznych umiejętności potrzebnych przyszłym innowatorom do sprostania globalnym wyzwaniom, w tym umiejętności w zakresie zaawansowanych technologii cyfrowych i innowacyjności. Programy wsparcia realizowane przez EIT powinny przynosić korzyści beneficjentom EIC, natomiast przedsiębiorstwa typu start-up powstające w wyniku działalności wspólnot wiedzy i innowacji w ramach EIT powinny mieć dostęp do działań EIC. O ile fakt, że EIT skupia się na ekosystemach innowacji powinien naturalnie wpisywać go w filar „Innowacyjna Europa”, powinien on również w stosownych przypadkach wspierać pozostałe filary.
- (24) Zapewnienie i utrzymanie równych warunków działania dla przedsiębiorstw konkurujących na danym rynku powinno stanowić kluczowy wymóg umożliwiający rozwój przełomowych innowacji, tym samym ułatwiając w szczególności innowatorom będącym małymi i średnimi podmiotami czerpanie korzyści ze swoich inwestycji i zdobycie udziału w rynku.

²³ Część wspólnego rozumienia z PE.

- [(25) Program powinien promować i integrować współpracę z państwami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi oraz inicjatywy oparte na wzajemnych korzyściach, interesach UE, zobowiązaniach międzynarodowych i, w stosownych przypadkach, zasadzie wzajemności. Współpraca międzynarodowa powinna mieć na celu wzmocnienie doskonałości Unii w zakresie badań naukowych i innowacji, jej atrakcyjności oraz konkurencyjności gospodarczej i przemysłowej, stawienie czoła globalnym wyzwaniom, w tym realizację oenzetowskich celów zrównoważonego rozwoju, poprzez kierowanie się zasadami Agendy 2030 i porozumienia paryskiego w ramach Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, a także wspieranie unijnej polityki zewnętrznej. Należy przyjąć podejście polegające na ogólnym otwarciu na działania z międzynarodowym uczestnictwem i ukierunkowanym działaniu w zakresie współpracy międzynarodowej, w tym poprzez odpowiednią kwalifikowalność podmiotów z siedzibą w państwach o niskim lub średnim dochodzie do otrzymania finansowania. Jednocześnie należy propagować stowarzyszenie państw trzecich, w szczególności w tych częściach programu, które dotyczą współpracy, zgodnie z umowami o stowarzyszeniu i ze zwróceniem uwagi na wartość dodaną dla Unii.]
- (25a) Rada może wyznaczyć specjalny komitet, w porozumieniu z którym prowadzone będą negocjacje, w tym negocjacje dotyczące projektu i treści umów stowarzyszeniowych, zgodnie z art. 218 ust. 4 TFUE.
- (26) Dążąc do pogłębienia związku między nauką a społeczeństwem i zwiększenia do maksimum korzyści płynących z ich współdziałania, program powinien angażować obywateli i organizacje społeczeństwa obywatelskiego i zapewniać ich udział we wspólnym opracowywaniu i tworzeniu programów i treści w zakresie odpowiedzialnych badań naukowych i innowacji (RRI), które odpowiedzą na obawy, potrzeby i oczekiwania obywateli i społeczeństwa obywatelskiego, jak również w propagowaniu edukacji naukowej i czynieniu wiedzy naukowej publicznie dostępną, a także ułatwiać obywatelom i organizacjom społeczeństwa obywatelskiego uczestnictwo w swoich działaniach. Powinno to następować w obrębie całego programu oraz za pośrednictwem podejmowanych w tym celu działań w ramach części „Rozszerzenie uczestnictwa i wzmocnienie europejskiej przestrzeni badawczej”. Angażowaniu obywateli i społeczeństwa obywatelskiego w badania naukowe i innowacje powinny towarzyszyć działania informacyjne dla ogółu społeczeństwa służące uzyskaniu i podtrzymaniu społecznego poparcia dla programu. Program powinien także również dążyć do usunięcia barier i zwiększenia synergii między światem nauki, technologii, kultury i sztuki w celu uzyskania nowej jakości w postaci zrównoważonych innowacji. Środki podejmowane w celu zwiększenia zaangażowania obywateli i społeczeństwa obywatelskiego we wspierane projekty powinny być monitorowane.

- (27) W stosownych przypadkach program powinien uwzględniać szczególne cechy regionów najbardziej oddalonych uznane w art. 349 TFUE oraz zgodnie z komunikatem Komisji pt. „Silniejsze i odnowione partnerstwo strategiczne z regionami najbardziej oddalonymi UE”, który został z zadowoleniem przyjęty przez Radę²⁴.
- (28) Działania prowadzone w ramach programu powinny dążyć do: zniesienia nierówności płci, poprawy równowagi między życiem prywatnym i zawodowym oraz propagowania równości kobiet i mężczyzn w obszarze badań naukowych i innowacji, zgodnie z art. 2 i 3 Traktatu o Unii Europejskiej oraz art. 8 TFUE. Aspekt płci powinien być uwzględniany w treściach z zakresu badań naukowych i innowacji oraz monitorowany na wszystkich etapach cyklu badawczego. Ponadto działania w ramach programu powinny mieć na celu wyeliminowanie nierówności oraz promowanie równości i różnorodności we wszystkich aspektach badań naukowych i innowacji w odniesieniu do wieku, niepełnosprawności, rasy i pochodzenia etnicznego, religii lub przekonań oraz orientacji seksualnej.
- (28a) We wszystkich obszarach programu należy nieustannie dążyć do uproszczeń administracyjnych, w szczególności do zmniejszenia obciążenia administracyjnego dla beneficjentów. Komisja powinna w dalszym ciągu upraszczać swoje narzędzia i wytyczne w taki sposób, aby nakładać minimalne obciążenia na beneficjentów. W szczególności Komisja powinna rozważyć wydanie skróconej wersji wytycznych²⁵.
- (29) W niniejszym rozporządzeniu ustanawia się cele i priorytety działań Unii dotyczące badań nad obronnością i jej rozwoju, wskazuje ogólne kierunki tych działań oraz ustala kwotę finansowego udziału Unii w finansowaniu badań nad obronnością i jej rozwoju. Z uwagi na specyfikę sektora przemysłu obronnego szczegółowe przepisy dotyczące unijnego finansowania dla projektów badawczych w dziedzinie obronności powinny zostać ustanowione w rozporządzeniu ... ustanawiającym Europejski Fundusz Obronny²⁶, określającym zasady uczestnictwa w badaniach nad obronnością. Synergie powinny przynosić korzyści badaniom cywilnym i badaniom nad obronnością, aczkolwiek wyłącznym celem badań prowadzonych na podstawie niniejszego rozporządzenia – z wyjątkiem tych, które są objęte Europejskim Funduszem Obronnym – powinny być zastosowania cywilne. Zbędne powielanie zostanie wyeliminowane.

²⁴ Komunikat Komisji pt. „Silniejsze i odnowione partnerstwo strategiczne z regionami najbardziej oddalonymi UE” (COM (2017) 623 final).

²⁵ Część wspólnego rozumienia z PE.

²⁶

- (30) W niniejszym rozporządzeniu określa się pulę środków finansowych na program. Kwota wskazana w niniejszym rozporządzeniu ma stanowić główną kwotę odniesienia w rozumieniu [odniesienie może wymagać zaktualizowania stosownie do nowego Porozumienia międzyinstytucjonalnego: pkt 17 Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 2 grudnia 2013 r. pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją w sprawie dyscypliny budżetowej, współpracy w kwestiach budżetowych i należytego zarządzania finansami²⁷] dla Parlamentu Europejskiego i Rady podczas rocznej procedury budżetowej.
- (31) O ile nie określono inaczej ze względu na szczególny charakter działalności w zakresie badań naukowych i innowacji wymagający innych przepisów, na przykład w odniesieniu do dalszego uproszczenia lub krótszych terminów, do niniejszego programu stosuje się rozporządzenie (UE, Euratom) nr [nowe RF] („rozporządzenie finansowe”) przyjęte na podstawie art. 322 TFUE. Określa ono zasady wykonania budżetu Unii, w tym zasady dotyczące dotacji, nagród, zamówień publicznych, wykonania pośredniego, pomocy finansowej, instrumentów finansowych i gwarancji budżetowych oraz przewiduje kontrole wykonywania obowiązków przez podmioty upoważnione do działań finansowych. [Zasady przyjęte na podstawie art. 322 TFUE dotyczą również ochrony budżetu Unii w przypadku uogólnionych braków w zakresie praworządności w państwach członkowskich, jako że poszanowanie praworządności jest jednym z podstawowych warunków koniecznych należytego zarządzania finansami i skutecznego unijnego finansowania.]
- (31a) Bez uszczerbku dla ogólnych negocjacji w sprawie wieloletnich ram finansowych całkowity budżet komponentu „rozszerzenie uczestnictwa i rozpowszechnianie doskonałości”, określonego w części „Rozszerzenie uczestnictwa i wzmocnienie europejskiej przestrzeni badawczej” programu „Horyzont Europa”, powinien wynosić co najmniej 3,3 % ogólnego budżetu programu „Horyzont Europa”. Budżet ten powinien przynosić korzyści głównie osobom prawnym w państwach objętych inicjatywą szerszego uczestnictwa²⁸.

²⁷ Odniesienie zostanie zaktualizowane: Dz.U. C 373 z 20.12.2013, s. 1. Porozumienie jest dostępne na stronie: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2013.373.01.0001.01.POL&toc=OJ:C:2013:373:TOC

²⁸ Część wspólnego rozumienia z PE.

[(32) Zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046²⁹ („rozporządzeniem finansowym”), rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013³⁰, rozporządzeniem Rady (WE, Euratom) nr 2988/95³¹, rozporządzeniem Rady (Euratom, WE) nr 2185/96³² i rozporządzeniem Rady (UE) 2017/1939³³ interesy finansowe Unii należy chronić za pomocą proporcjonalnych środków, w tym środków zapobiegania nieprawidłowościom – łącznie z nadużyciami finansowymi – ich wykrywania, korygowania i prowadzenia w ich sprawie dochodzeń, a także odzyskiwania środków utraconych, nienależnie wypłaconych lub nieodpowiednio wykorzystanych oraz, w stosownych przypadkach, nakładania kar administracyjnych.

²⁹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012 (Dz.U. L 193 z 30.7.2018, s. 1).

³⁰ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 z dnia 11 września 2013 r. dotyczące dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzenie Rady (Euratom) nr 1074/1999 (Dz.U. L 248 z 18.9.2013, s. 1).

³¹ Rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich (Dz.U. L 312 z 23.12.1995, s. 1).

³² Rozporządzenie Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 z dnia 11 listopada 1996 r. w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami (Dz.U. L 292 z 15.11.1996, s. 2).

³³ Rozporządzenie Rady (UE) 2017/1939 z dnia 12 października 2017 r. wdrażające wzmocnioną współpracę w zakresie ustanowienia Prokuratury Europejskiej (Dz.U. L 283 z 31.10.2017, s. 1).

W szczególności, zgodnie z rozporządzeniem (Euratom, WE) nr 2185/96 i rozporządzeniem (UE, Euratom) nr 883/2013 Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) może prowadzić dochodzenia administracyjne, w tym kontrole na miejscu i inspekcje, w celu ustalenia, czy miały miejsce nadużycia finansowe, korupcja lub wszelka inna nielegalna działalność na szkodę interesów finansowych Unii. Zgodnie z rozporządzeniem Rady (UE) 2017/1939 Prokuratura Europejska (EPPO) może prowadzić postępowania przygotowawcze oraz wnosić i popierać oskarżenia w sprawie przestępstw naruszających interesy finansowe Unii, jak przewidziano w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371³⁴. Zgodnie z rozporządzeniem finansowym każda osoba lub podmiot, które otrzymują środki finansowe Unii, mają w pełni współpracować w celu ochrony interesów finansowych Unii, przyznać niezbędne prawa i dostęp Komisji, OLAF-owi, EPPO - w odniesieniu do tych państw członkowskich, które uczestniczą we wzmocnionej współpracy na mocy rozporządzenia (UE) 2017/1939 - i Europejskiemu Trybunałowi Obrachunkowemu (ETO) oraz zapewniać, aby wszelkie osoby trzecie uczestniczące w wykonywaniu środków finansowych Unii przyznały tym organom równoważne prawa.]

[(32a) Państwa trzecie będące członkami Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) mogą uczestniczyć w programach Unii w ramach współpracy ustanowionej na mocy Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym³⁵, które przewiduje realizację programów w drodze decyzji wydanej na mocy tego porozumienia. Państwa trzecie mogą także uczestniczyć na podstawie innych instrumentów prawnych. W niniejszym rozporządzeniu należy wprowadzić przepis szczególny w celu przyznania niezbędnych praw i dostępu właściwemu urzędnikowi zatwierdzającemu, OLAF-owi oraz ETO, tak aby podmioty te mogły w pełni wykonywać swoje odnośne kompetencje.]

³⁴ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371 z dnia 5 lipca 2017 r. w sprawie zwalczania za pośrednictwem prawa karnego nadużyć na szkodę interesów finansowych Unii (Dz.U. L 198 z 28.7.2017, s. 29).

³⁵ Dz.U. L 1 z 3.1.1994, s. 3.

- (33) Zgodnie z [odniesienie może wymagać zaktualizowania stosownie do nowej decyzji w sprawie KTZ: art. 94 decyzji Rady 2013/755/UE³⁶] osoby i podmioty z siedzibą w krajach i terytoriach zamorskich (KTZ) kwalifikują się do finansowania z zastrzeżeniem zasad i celów programu oraz ewentualnych uzgodnień mających zastosowanie do państwa członkowskiego, z którym dany kraj lub terytorium zamorskie są powiązane.
- (34) Zgodnie z pkt 22 i 23 Porozumienia międzyinstytucjonalnego w sprawie lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r. zachodzi potrzeba ewaluacji niniejszego programu w oparciu o informacje zgromadzone w ramach spełniania szczegółowych wymogów dotyczących sprawozdawczości i monitorowania, przy czym należy unikać nadmiernej regulacji i obciążeń administracyjnych, zwłaszcza względem państw członkowskich i beneficjentów programu. Wymogi te mogą, w stosownych przypadkach, obejmować mierzalne wskaźniki jako podstawę ewaluacji rzeczywistych skutków Programu.
- (35) Komisji należy przekazać uprawnienia do przyjęcia aktów zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w celu umożliwienia jej uzupełniania lub zmiany wskaźników ścieżek oddziaływania, jeżeli uzna to za konieczne. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa. W szczególności, aby zapewnić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie udział na równych zasadach w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te otrzymują wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji mogą systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.
- (36) Spójność i synergia między programem „Horyzont Europa” a Programem kosmicznym UE będzie wspomagać tworzenie konkurencyjnego na skalę światową i innowacyjnego europejskiego sektora kosmicznego; wzmocni autonomię Europy w zakresie dostępu do przestrzeni kosmicznej i jej wykorzystania w bezpiecznym i zabezpieczonym środowisku oraz wzmocni pozycję Europy na arenie międzynarodowej. Program kosmiczny udostępnił będzie dane i usługi na potrzeby wspierania w ramach programu „Horyzont Europa” doskonałych badań naukowych, przełomowych rozwiązań i dalszych użytkowników.

³⁶ Decyzja Rady 2013/755/UE z dnia 25 listopada 2013 r. w sprawie stowarzyszenia krajów i terytoriów zamorskich z Unią Europejską („decyzja o stowarzyszeniu zamorskim”) (Dz.U. L 344 z 19.12.2013, s. 1).

- (36a) Spójność i synergia między programami „Horyzont Europa” i „Erasmus” będą sprzyjać upowszechnianiu wyników badań dzięki działalności szkoleniowej, rozszerzać ducha innowacji na system edukacji oraz zapewniać, by działalność w zakresie kształcenia i szkolenia opierała się na najaktualniejszych działaniach w zakresie badań naukowych i innowacji. W tym kontekście, po przeprowadzeniu działań pilotażowych zainicjowanych na podstawie programu Erasmus+ w latach 2014–2020 na rzecz europejskich szkół wyższych, program „Horyzont Europa” będzie w stosownych przypadkach uzupełniał w ramach synergii wsparcie zapewniane przez program ERASMUS europejskim szkołom wyższym.
- (37) Zasady uczestnictwa i upowszechniania powinny odpowiednio odzwierciedlać potrzeby programu, z uwzględnieniem wątpliwości zgłaszanych i zaleceń formułowanych przez różne zainteresowane strony i ekspertów podczas śródkresowej oceny programu „Horyzont 2020”.
- (38) Dzięki jednolitym zasadom stosowanym w całym programie zapewnione zostaną spójne ramy, które ułatwią uczestnictwo w programach wspieranych finansowo z budżetu programu, w tym uczestnictwo w programach zarządzanych przez organy finansujące, takie jak EIT, wspólne przedsięwzięcia lub inne struktury utworzone na podstawie art. 187 TFUE, oraz uczestnictwo w programach podejmowanych przez państwa członkowskie zgodnie z art. 185 TFUE. Przyjmowanie przepisów szczegółowych powinno być możliwe, jednak wyjątki muszą być ograniczone do absolutnie koniecznych i należyte uzasadnionych przypadków.
- (39) W działaniach objętych zakresem programu należy przestrzegać praw podstawowych i zasad uznanych w szczególności w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej. Działania takie powinny być realizowane w zgodności z wszelkimi obowiązkami prawnymi, w tym z prawem międzynarodowym oraz z wszelkimi stosownymi decyzjami Komisji, takimi jak zawiadomienie Komisji z dnia 28 czerwca 2013 r.³⁷, a także z zasadami etyki, co obejmuje unikanie naruszania rzetelności badawczej. Działalność badawczą należy również prowadzić z uwzględnieniem art. 13 TFUE, a także ograniczać wykorzystywanie zwierząt w badaniach i testach naukowych, dążąc docelowo do całkowitego zastąpienia ich wykorzystywania innymi rozwiązaniami³⁸.

³⁷ Dz.U. C 205 z 19.7.2013, s. 9.

³⁸ zob. oświadczenie Komisji w sprawie finansowania przez UE badań nad ludzkimi zarodkowymi komórkami macierzystymi na rzecz programu „Horyzont Europa” (przypis zostanie skreślony w wersji ostatecznej).

- (40) Zgodnie z celami współpracy międzynarodowej określonymi w art. 180 i 186 TFUE należy propagować uczestnictwo podmiotów prawnych z siedzibą w państwach trzecich oraz organizacji międzynarodowych. Realizacja programu powinna być zgodna ze środkami przyjętymi na mocy art. 75 i 215 TFUE oraz z prawem międzynarodowym. [W przypadku działań związanych z unijnymi aktywami strategicznymi, interesami Unii, jej autonomią lub bezpieczeństwem uczestnictwo w określonych działaniach programu może zostać ograniczone wyłącznie do podmiotów z siedzibą w państwach członkowskich lub do podmiotów z siedzibą w państwach członkowskich bądź w określonych państwach stowarzyszonych lub trzecich.]
- (41) W uznaniu faktu, że zmiana klimatu jest jednym z największych globalnych i społecznych wyzwań oraz dla odzwierciedlenia, jak ważne jest przeciwdziałanie zmianie klimatu zgodnie ze zobowiązaniami Unii na rzecz realizacji porozumienia paryskiego i oenzetowskich celów zrównoważonego rozwoju, niniejszy program przyczyni się do uwzględnienia działań w dziedzinie klimatu i do osiągnięcia ogólnego poziomu docelowego unijnych wydatków na wkład w realizację celów w dziedzinie klimatu w wysokości [25 %]. Kwestie klimatu powinny być odpowiednio uwzględniane w treściach z zakresu badań naukowych i innowacji oraz monitorowane na wszystkich etapach cyklu badawczego³⁹.
- (41a) W kontekście ścieżki oddziaływania związanej z klimatem Komisja przedstawi sprawozdanie na temat wyników, innowacji i zagregowanych szacunkowych skutków projektów, które są istotne z punktu widzenia klimatu, w tym w podziale na części programu i tryby wdrażania. W swojej analizie Komisja powinna uwzględnić długoterminowe koszty gospodarcze, społeczne i środowiskowe oraz korzyści dla obywateli Europy wynikające z działań w ramach programu, w tym z przyjęcia innowacyjnych rozwiązań w zakresie łagodzenia zmiany klimatu i przystosowywania się do niej, szacowane skutki dla miejsc pracy i tworzenia przedsiębiorstw, wzrostu gospodarczego i konkurencyjności, czystej energii, zdrowia i dobrostanu (w tym jakości powietrza, gleby i wody). Wyniki tej analizy skutków powinny zostać podane do wiadomości publicznej, ocenione w kontekście europejskich celów w zakresie klimatu i energii oraz wykorzystane w późniejszym procesie planowania strategicznego i przyszłych programach prac⁴⁰.
- (41b) Zgodnie z celami zrównoważonego rozwoju działania w zakresie badań naukowych i innowacji powinny przyczyniać się do ochrony i odtworzenia różnorodności biologicznej.

³⁹ Część wspólnego rozumienia z PE.

⁴⁰ Część wspólnego rozumienia z PE.

- (43) Wykorzystywanie poufnych informacji zawartych w istniejącej wiedzy lub dostęp nieuprawnionych osób do poufnych wyników mogą mieć niekorzystny wpływ na interesy Unii lub jednego bądź większej liczby państw członkowskich. W związku z tym przetwarzanie danych poufnych i informacji niejawnych powinno podlegać wszystkim stosownym przepisom prawa Unii, w tym wewnętrznym przepisom instytucji, takim jak decyzja Komisji (UE, Euratom) 2015/444, w której ustanowiono przepisy bezpieczeństwa dotyczące ochrony informacji niejawnych UE.
- (44) Niezbędne jest ustanowienie minimalnych wymogów dotyczących uczestnictwa, zarówno w postaci ogólnej zasady, zgodnie z którą w skład konsorcjum powinien wchodzić przynajmniej jeden podmiot prawny z państwa członkowskiego, jak również zasad uwzględniających specyfikę określonych rodzajów działań w ramach programu.
- (45) Należy ustanowić warunki przyznawania finansowania unijnego uczestnikom działań w ramach programu. Dotacje powinny być realizowane z uwzględnieniem wszystkich form wkładu określonych w rozporządzeniu finansowym, w tym płatności ryczałtowych, stawek zryczałtowanych lub kosztów jednostkowych, w celu dalszego uproszczenia. W umowie o dotację należy określić prawa i obowiązki beneficjentów, w stosownych przypadkach również wraz z określeniem roli i zadań koordynatora. Przy sporządzaniu oraz każdej istotnej zmianie wzorów umów o dotację należy zapewnić ścisłą współpracę z ekspertami z państw członkowskich.
- (46) Stopy finansowania określone w niniejszym rozporządzeniu odnoszą się do kwot maksymalnych, by zapewnić zgodność z zasadą współfinansowania. Obniżone stopy finansowania mogą zostać ustalone w trakcie realizacji programu jedynie w należycie uzasadnionych przypadkach.
- (47) Zgodnie z rozporządzeniem finansowym program powinien zapewnić podstawę do szerszego akceptowania zwyczajowej praktyki księgowania kosztów przez beneficjentów w odniesieniu do kosztów personelu i kosztów jednostkowych towarów i usług fakturowanych wewnątrz (w tym dla dużych infrastruktur badawczych w rozumieniu programu „Horyzont 2020”). Stosowanie kosztów jednostkowych towarów i usług fakturowanych wewnątrz, obliczanych zgodnie ze zwyczajowymi praktykami księgowymi beneficjentów i obejmujących koszty bezpośrednie i koszty pośrednie, powinno stanowić opcję dostępną dla wszystkich beneficjentów. W tym kontekście beneficjenci powinni mieć możliwość uwzględnienia rzeczywistych kosztów pośrednich obliczonych na podstawie kluczy przydziału w takich kosztach jednostkowych dla towarów i usług fakturowanych wewnątrz⁴¹.

⁴¹ Część wspólnego rozumienia z PE.

- (48) Należy jeszcze bardziej uprościć obecny system zwrotu kosztów rzeczywistych personelu, wychodząc od opracowanego w ramach programu „Horyzont 2020” podejścia przewidującego wynagrodzenie oparte na projektach i dostosowując je dalej do rozporządzenia finansowego, w dążeniu do zmniejszenia różnic w wynagrodzeniach wśród naukowców z UE biorących udział w programie⁴².
- (49) Fundusz gwarancyjny dla uczestników ustanowiony w ramach programu „Horyzont 2020” i zarządzany przez Komisję okazał się ważnym mechanizmem zabezpieczającym, który zmniejsza ryzyko związane z kwotami należnymi i niezwróconymi przez uczestników niewywiązujących się ze zobowiązań. W związku z tym fundusz gwarancyjny dla beneficjentów, przemianowany na mechanizm ubezpieczeń wzajemnych („mechanizm”), powinien kontynuować swoją działalność i zostać rozszerzony na inne organy finansujące, w szczególności na inicjatywy na podstawie art. 185 TFUE. Mechanizm powinien zostać otwarty dla beneficjentów wszelkich innych programów unijnych zarządzanych bezpośrednio.
- (50) Należy ustanowić przepisy dotyczące wykorzystania i upowszechniania wyników, aby zapewnić ich ochronę, wykorzystanie, upowszechnianie i zapewnianie dostępu do nich przez beneficjentów, stosownie do przypadku. Należy położyć większy nacisk na wykorzystywanie wyników, a Komisja powinna określić i pomóc zmaksymalizować możliwości korzystania przez beneficjentów z wyników, w szczególności w Unii. Wykorzystywanie wyników powinno odbywać się z uwzględnieniem zasad niniejszego programu, w tym promowania innowacji w Unii i wzmacniania europejskiej przestrzeni badawczej⁴³.

⁴² Część wspólnego rozumienia z PE.

⁴³ Część wspólnego rozumienia z PE.

- (51) Kluczowe elementy systemu oceny i kwalifikacji wniosków ze szczególnym naciskiem na doskonałość, stosowane w poprzednim programie „Horyzont 2020”, powinny zostać zachowane. Wnioski powinny nadal być kwalifikowane na podstawie oceny dokonywanej przez niezależnych ekspertów. W procesie oceny Komisja powinna nadal angażować w stosownych przypadkach niezależnych obserwatorów. W przypadku działań w ramach instrumentu EIC „Pionier”, misji i w innych należycie uzasadnionych przypadkach określonych w programie prac można uwzględnić konieczność zapewnienia ogólnej spójności portfela projektów, pod warunkiem że wnioski dotyczące projektów przekroczyły mające zastosowanie progi. Cele i procedury dotyczące takiego działania należy opublikować z wyprzedzeniem. Zgodnie z art. 200 ust. 7 rozporządzenia finansowego wnioskodawcy powinni otrzymywać informacje zwrotne na temat oceny ich propozycji, zwłaszcza – w stosownych przypadkach – na temat powodów odrzucenia.
- (52) Należy wdrożyć systematyczne wzajemne uznawanie wyników audytów i ocen z innych programów unijnych zgodnie z art. 126 i 127 rozporządzenia finansowego w odniesieniu do wszystkich – w miarę możliwości – części programu w celu zmniejszenia obciążenia administracyjnego beneficjentów funduszy unijnych. Wzajemne uznawanie powinno być wyraźnie przewidziane poprzez uwzględnienie także innych elementów uzyskiwania pewności, takich jak audyty systemów i procesów.
- (53) Do pokonania określonych wyzwań w obszarze badań naukowych i innowacji należy dążyć poprzez przyznawanie nagród, w tym, w stosownych przypadkach, nagród wspólnych lub łącznych, w konkursach organizowanych przez Komisję lub organ finansujący z innymi organami Unii, państwami stowarzyszonymi, państwami trzecimi, organizacjami międzynarodowymi lub podmiotami prawnymi o charakterze niezarobkowym.
- (54) Rodzaje finansowania i metody realizacji na podstawie niniejszego rozporządzenia powinny być wybierane w zależności od możliwości osiągnięcia szczegółowych celów działań i uzyskania wyników, biorąc pod uwagę w szczególności koszty kontroli, obciążenie administracyjne oraz przewidywane ryzyko nieprzestrzegania przepisów. W przypadku dotacji powyższa zasada powinna obejmować rozważenie możliwości zastosowania płatności ryczałtowych, stawek zryczałtowanych i stawek jednostkowych,

ZAŁĄCZNIK IV
SYNERGIA Z INNYMI PROGRAMAMI

Aby zmaksymalizować ogólny wpływ badań naukowych i innowacji na społeczeństwo, środowisko i gospodarkę oraz przyczynić się do osiągnięcia celów Unii, unijne programy finansowania muszą być spójne i działać na zasadzie synergii.

Podstawą osiągnięcia synergii są komplementarność między koncepcją programu a jego celami oraz zgodność – na poziomie wdrażania – zasad finansowania i odnośnych procesów.

Finansowanie z programu „Horyzont Europa” będzie wykorzystywane wyłącznie do finansowania działań w zakresie badań naukowych i innowacji. Proces planowania strategicznego pozwala dostosować priorytety różnych unijnych programów finansowania i zapewniać spójne możliwości finansowania na różnych etapach cyklu badań naukowych i innowacji. Misje i partnerstwa korzystają między innymi z synergii z pozostałymi unijnymi programami finansowania i politykami.

Wdrażanie wyników badań naukowych i innowacyjnych rozwiązań opracowanych w programie ramowym uzyska wsparcie ze strony innych unijnych programów finansowania, w szczególności poprzez strategie upowszechniania i wykorzystywania, transfer wiedzy, uzupełniające i skumulowane źródła finansowania oraz stosowne środki w zakresie polityki.

Finansowanie działań w zakresie badań naukowych i innowacji oparte będzie na zharmonizowanych przepisach, które mają zapewnić wartość dodaną UE, unikać powielania działań w ramach różnych programów unijnych oraz dążyć do jak największej wydajności i uproszczenia procedur administracyjnych.

W poniższych punktach przedstawiono bardziej szczegółowo, na czym mają polegać synergie między programem ramowym a różnymi programami unijnymi.

1. Synergia z Europejskim Funduszem Rolniczym Gwarancji (EFRG) oraz Europejskim Funduszem Rolnym na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (Wspólna polityka rolna, WPR) zapewni, by:
 - a) potrzeby sektora rolnego i obszarów wiejskich w UE związane z badaniami naukowymi i innowacjami zostały określone na przykład w ramach europejskiego partnerstwa innowacyjnego na rzecz wydajnego i zrównoważonego rolnictwa⁴⁴ oraz by były uwzględniane zarówno w procesie strategicznego planowania programu ramowego, jak i w programach prac;
 - b) w WPR w jak najlepszy sposób wykorzystywano wyniki badań naukowych i innowacji oraz by propagowano wykorzystywanie, wdrażanie i wprowadzanie na rynek innowacyjnych rozwiązań, w tym rozwiązań pochodzących z projektów finansowanych ze środków programów ramowych w zakresie badań naukowych i innowacji oraz ze środków europejskiego partnerstwa innowacyjnego na rzecz wydajnego i zrównoważonego rolnictwa;
 - c) EFRROW wspierał absorpcję i upowszechnianie wiedzy i rozwiązań wywodzących się z wyników programu ramowego, prowadzących do dynamizacji sektora rolnictwa oraz do nowych możliwości rozwoju obszarów wiejskich.
2. Synergia z Europejskim Funduszem Morskim i Rybackim (EFMR) zapewni, by:
 - a) program ramowy i EFMR były ściśle ze sobą powiązane, ponieważ potrzeby UE w zakresie badań naukowych i innowacji w dziedzinie zintegrowanej polityki morskiej zostaną uwzględnione w procesie strategicznego planowania programu ramowego;

⁴⁴ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie europejskiego partnerstwa innowacyjnego na rzecz wydajnego i zrównoważonego rolnictwa (COM(2012) 79 final).

- b) EFMR wspierał wdrażanie nowatorskich technologii i innowacyjnych produktów, procesów i usług, w szczególności będących rezultatami programu ramowego z dziedziny polityki morskiej; EFMR propagował również gromadzenie, przetwarzanie i monitorowanie danych w terenie oraz upowszechniał odpowiednie działania wspierane poprzez program ramowy, co z kolei przyczyni się do realizacji wspólnej polityki rybołówstwa, zintegrowanej polityki morskiej i międzynarodowego zarządzania oceanami.

3. Synergia z Europejskim Funduszem Rozwoju Regionalnego (EFRR) zapewni, by:

- a) ustalenia dotyczące finansowania uzupełniającego i skumulowanego ze środków EFRR i programu ramowego wspierały rodzaje działalności stanowiące pomost w szczególności między strategiami inteligentnej specjalizacji a doskonałością w zakresie badań naukowych i innowacji, w tym wspólnymi programami transregionalnymi i ponadnarodowymi oraz paneuropejskimi infrastrukturami badawczymi, w celu wzmocnienia europejskiej przestrzeni badawczej oraz przyczynienia się do osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju;
- b) EFRR skupił się między innymi na rozwoju i wzmocnieniu regionalnych i lokalnych ekosystemów badań naukowych i innowacji oraz na rozwoju i wzmocnieniu transformacji przemysłowej, w tym zarówno na wspieraniu budowania zdolności w zakresie badań naukowych i innowacji, jak i na wspieraniu – za pośrednictwem EFRR – absorpcji wyników i wdrażania nowatorskich technologii oraz innowacyjnych i przyjaznych dla klimatu rozwiązań z programów ramowych w zakresie badań naukowych i innowacji.

4. Synergia z Europejskim Funduszem Społecznym Plus (EFS+) zapewni, by:

- a) EFS+ mógł przyczynić się do włączenia innowacyjnych programów nauczania, wspieranych przez program ramowy, do głównego nurtu kształcenia i zwiększyć ich skalę, poprzez programy krajowe lub regionalne, aby wyposażyć obywateli w umiejętności i kompetencje potrzebne do zaspokojenia zmieniających się potrzeb rynku pracy;

- b) ustalenia dotyczące finansowania uzupełniającego z EFS+ mogły być stosowane do wspierania działalności propagującej rozwój kapitału ludzkiego w sektorze badań naukowych i innowacji w celu wzmocnienia europejskiej przestrzeni badawczej;
- c) EFS+ powszechniej uwzględniał innowacyjne technologie oraz nowe modele i rozwiązania biznesowe, zwłaszcza te będące wynikiem programów ramowych, aby przyczynić się do tworzenia innowacyjnych, wydajnych i zrównoważonych systemów opieki zdrowotnej oraz ułatwić obywatelom Europy dostęp do lepszej i bezpieczniejszej opieki zdrowotnej.

5. Synergia z instrumentem „Łącząc Europę” zapewni, by:

- a) potrzeby w zakresie badań naukowych i innowacji w obszarach transportu, energetyki i w sektorze cyfrowym w obrębie UE były określane i ustalane w procesie strategicznego planowania programu ramowego;
- b) w ramach instrumentu „Łącząc Europę” wspierano zakrojone na szeroką skalę wdrażanie i wprowadzanie na rynek innowacyjnych nowych technologii i rozwiązań w dziedzinie transportu, energetyki i cyfrowej infrastruktury fizycznej, zwłaszcza tych będących wynikiem programów ramowych w zakresie badań naukowych i innowacji;
- c) ułatwiano wymianę informacji i danych między programem ramowym a projektami w ramach instrumentu „Łącząc Europę”, na przykład poprzez wskazywanie pochodzących z programu ramowego technologii o wysokiej gotowości rynkowej, które mogłyby zostać szerzej wdrażane za pośrednictwem instrumentu „Łącząc Europę”.

6. Synergia z programem „Cyfrowa Europa” zapewni, by:
- a) pomimo pokrywania się kilku obszarów tematycznych podejmowanych w programie ramowym i w programie „Cyfrowa Europa”, rodzaje działań, które mają być wspierane, ich oczekiwane rezultaty i ich logika interwencji były różne i uzupełniały się;
 - b) potrzeby w zakresie badań naukowych i innowacji związane z aspektami cyfrowymi były określane i ustalane w procesie strategicznego planowania programu ramowego; obejmuje to: badania naukowe i innowacje na potrzeby obliczeń wielkiej skali oraz w zakresie sztucznej inteligencji i cyberbezpieczeństwa, łączenie technologii cyfrowych z innymi technologiami prorozwojowymi i innowacjami nietechnologicznymi; wspieranie ekspansji przedsiębiorstw wprowadzających innowacje przełomowe (które w wielu przypadkach łączą technologie cyfrowe z fizycznymi); oraz wsparcie dla cyfrowych infrastruktur badawczych;
 - c) w programie „Cyfrowa Europa” skoncentrowano się na budowaniu na dużą skalę zdolności cyfrowych i infrastruktury w zakresie obliczeń wielkiej skali, sztucznej inteligencji, cyberbezpieczeństwa i zaawansowanych umiejętności cyfrowych, dążąc do szerokiej absorpcji i stosowania w całej Europie kluczowych istniejących lub przetestowanych innowacyjnych rozwiązań cyfrowych w ramach UE w obszarach służących interesowi publicznemu (takich jak zdrowie, administracja publiczna, wymiar sprawiedliwości i edukacja) lub w obszarach niedoskonałości rynku (takich jak kwestia cyfryzacji przedsiębiorstw, w szczególności małych i średnich); program „Cyfrowa Europa” jest realizowany głównie przy użyciu dokonywanych wraz z państwami członkowskimi, w szczególności poprzez wspólne zamówienia publiczne, skoordynowanych i strategicznych inwestycji w zdolności cyfrowe, które będą wspólnie wykorzystywane w całej Europie, oraz w działania ogólnounijne, które wspierają interoperacyjność i normalizację jako elementy rozwoju jednolitego rynku cyfrowego;
 - d) zdolności i infrastruktury programu „Cyfrowa Europa” były udostępniane społeczności badawczo-innowacyjnej, w tym na potrzeby działalności wspieranej przez program ramowy, obejmującej między innymi testowanie, eksperymentowanie i demonstracje we wszystkich sektorach i dyscyplinach;

- e) nowatorskie technologie cyfrowe opracowane przy wsparciu programu ramowego były stopniowo przejmowane i wdrażane przez program „Cyfrowa Europa”;
- f) podejmowane w programie ramowym inicjatywy na rzecz programów nauczania ukierunkowanych na rozwój umiejętności i kompetencji, w tym realizowane w ośrodkach kolokacji wspólnoty wiedzy i innowacji (WWiI) „Digital” Europejskiego Instytutu Innowacji i Technologii, były uzupełniane budowaniem zdolności w zakresie zaawansowanych umiejętności cyfrowych wspieranym w ramach programu „Cyfrowa Europa”;
- g) istniały silne mechanizmy koordynacji na potrzeby programowania strategicznego i procedur operacyjnych w obu programach, oraz by w ich struktury zarządzania zaangażowane były odpowiednie służby Komisji, jak również inne zainteresowane strony, których dotyczą poszczególne części odpowiednich programów.

7. Synergia z Programem na rzecz jednolitego rynku zapewni, by:

- a) w Programie na rzecz jednolitego rynku zajęto się niedoskonałościami rynku, które mają wpływ na MŚP, a także promowano przedsiębiorczość oraz tworzenie i rozwój przedsiębiorstw. Zapewniono komplementarność między Programem na rzecz jednolitego rynku a działaniami przyszłej Europejskiej Rady ds. Innowacji (EIC) w odniesieniu do innowacyjnych przedsiębiorstw, jak również w obszarze usług wsparcia dla MŚP, w szczególności w przypadkach gdy rynek nie zapewnia realnego finansowania;
- b) Europejska Sieć Przedsiębiorczości mogła, podobnie jak inne istniejące struktury wspierania MŚP (np. krajowe punkty kontaktowe, agencje ds. innowacji), służyć świadczeniu usług wsparcia w ramach Europejskiej Rady ds. Innowacji.

8. Synergia z Programem działań na rzecz środowiska i klimatu (LIFE) zapewni, by:

potrzeby w zakresie badań naukowych i innowacji związane z pokonywaniem wyzwań w zakresie środowiska, klimatu i energii w obrębie UE były określane i ustalane w procesie strategicznego planowania programu ramowego. LIFE będzie w dalszym ciągu pełnił rolę katalizatora w realizacji polityki i wdrażaniu przepisów UE w zakresie środowiska, klimatu i odpowiednich zagadnień energetyki, w tym poprzez przejmowanie i stosowanie pochodzących z programu ramowego wyników badań naukowych i innowacji oraz pomoc we wprowadzaniu ich w skali krajowej i (między-) regionalnej, w przypadku gdy może to pomóc w rozwiązywaniu kwestii transformacji w zakresie środowiska, klimatu lub czystej energii. W szczególności LIFE będzie w dalszym ciągu stwarzać zachęty do synergii z programem ramowym poprzez przyznawanie premii w ramach oceny wniosków, które obejmują absorpcję rezultatów programu ramowego. Projekty LIFE w ramach standardowych działań będą wspierać opracowywanie, testowanie lub demonstrację odpowiednich technologii lub metodologii realizacji polityki UE w zakresie środowiska i klimatu, które będą mogły być następnie wdrażane na dużą skalę i finansowane z innych źródeł, w tym ze środków programu ramowego. Europejska Rada ds. Innowacji w ramach programu ramowego może wspierać ekspansję i komercjalizację nowych przełomowych rozwiązań, które mogą być rezultatem realizacji projektów LIFE.

9. Synergia z programem Erasmus zapewni, by:

- a) połączone zasoby programu ramowego, w tym Europejskiego Instytutu Innowacji i Technologii, i programu Erasmus były wykorzystywane do wspierania działań na rzecz wzmocnienia i modernizacji europejskich instytucji szkolnictwa wyższego. Program ramowy będzie uzupełniał wsparcie udzielane ze środków programu Erasmus na rzecz inicjatywy dotyczącej europejskich szkół wyższych, w stosownych przypadkach w dziedzinie badań naukowych. Jest to część opracowywania nowych, wspólnych i zintegrowanych długoterminowych i zrównoważonych strategii w dziedzinie edukacji, badań naukowych i innowacji, opartych na podejściu transdyscyplinarnym i międzysektorowym w celu urzeczywistnienia trójkąta wiedzy;

- b) program ramowy i program Erasmus wspierały integrację edukacji i badań naukowych poprzez ułatwianie instytucjom szkolnictwa wyższego opracowywania i przyjmowania wspólnych strategii i sieci w zakresie edukacji, badań naukowych i innowacji, dostarczania informacji o najnowszych ustaleniach i praktykach w zakresie badań naukowych na potrzeby nauczania w celu oferowania wszystkim studentom i pracownikom szkolnictwa wyższego, a przede wszystkim badaczom, możliwości aktywnego udziału w badaniach, a także wspierania innego rodzaju działalności służącej integracji szkolnictwa wyższego, badań naukowych i innowacji.

10. Synergia z europejskim programem kosmicznym zapewni, by:

- a) potrzeby w zakresie badań naukowych i innowacji dotyczące sektora kosmicznego wyższego i niższego szczebla w obrębie UE, a także te dotyczące europejskiego programu kosmicznego były określane i ustalane w procesie strategicznego planowania programu ramowego; działania w zakresie badań kosmicznych w ramach programu „Horyzont Europa” były realizowane zgodnie z przepisami Programu kosmicznego w odniesieniu do zamówień i kwalifikowalności podmiotów, w stosownych przypadkach;
- b) dane i usługi związane z przestrzenią kosmiczną udostępniane w ramach europejskiego programu kosmicznego jako dobro publiczne były wykorzystywane do opracowywania przełomowych rozwiązań w ramach badań naukowych i innowacji, w tym za pośrednictwem programu ramowego, w szczególności w zakresie zrównoważonej żywności i zasobów naturalnych, monitorowania klimatu, atmosfery, środowiska lądowego, przybrzeżnego i morskiego, inteligentnych miast, mobilności opartej na sieci i zautomatyzowanej, bezpieczeństwa i zarządzania katastrofami i klęskami żywiołowymi;
- c) usługi w zakresie dostępu do danych i informacji z programu Copernicus przyczyniały się do rozwoju europejskiej chmury dla otwartej nauki, a tym samym ułatwiały badaczom, naukowcom i innowatorom dostęp do danych z programu Copernicus; infrastruktury badawcze, w szczególności sieci obserwacji in situ, będą stanowiły zasadnicze elementy infrastruktury obserwacji in situ umożliwiającej świadczenie usług programu Copernicus, a same z kolei będą korzystać z informacji wygenerowanych przez usługi programu Copernicus.

11. Synergia z Instrumentem Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej (ISWMR) oraz Instrumentem Pomocy Przedakcesyjnej (IPA III) zapewni, by:
- a) potrzeby w zakresie badań naukowych i innowacji w obszarach ISWMR i IPA III były określone i ustalane w procesie strategicznego planowania programu ramowego, zgodnie z celami zrównoważonego rozwoju;
 - b) prowadzone w ramach programu ramowego działania w zakresie badań naukowych i innowacji z udziałem państw trzecich oraz działaniach w zakresie ukierunkowanej współpracy międzynarodowej dążyły do dostosowania i spójności z aspektami równoległych działań w zakresie absorpcji rynkowej i budowania zdolności w ramach ISWMR i IPA III, w oparciu o wspólną definicję potrzeb i obszarów interwencji.
12. Synergia z Funduszem Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz instrumentem na rzecz zarządzania granicami, będącym elementem Funduszu Zintegrowanego Zarządzania Granicami, zapewni, by:
- a) potrzeby w zakresie badań naukowych i innowacji w obszarach bezpieczeństwa i zintegrowanego zarządzania granicami były określone i ustalane w procesie strategicznego planowania programu ramowego w zakresie badań naukowych i innowacji;
 - b) Fundusz Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Fundusz Zintegrowanego Zarządzania Granicami mogły wspierać wdrażanie nowych innowacyjnych technologii i rozwiązań, w szczególności będących wynikiem programów ramowych w zakresie badań naukowych i innowacji z dziedziny badań nad bezpieczeństwem.

13. Synergia z Funduszem InvestEU zapewni, by:
- a) program ramowy zapewnił finansowanie mieszane z programu Horyzont Europa i EIC na potrzeby innowatorów, których działalność charakteryzuje się wysokim stopniem ryzyka i na którą rynek nie zapewnia wystarczającego i realnego finansowania. Jednocześnie program ramowy będzie wspierał skuteczną realizację prywatnej części finansowania mieszanego i jego zarządzanie za pośrednictwem funduszy i pośredników wspieranych przez InvestEU i inne podmioty;
 - b) instrumenty finansowe na potrzeby badań naukowych i innowacji oraz MŚP zostały zgrupowane w ramach Funduszu InvestEU, w szczególności za pośrednictwem segmentu tematycznego poświęconego badaniom naukowym i innowacjom, a także poprzez produkty wdrażane w ramach segmentu MŚP, przyczyniając się tym samym również do realizacji celów obu programów.
 - c) w stosownych przypadkach program ramowy zapewnia odpowiednie wsparcie w zakresie zmiany przeznaczenia projektów, które nie są odpowiednie do finansowania ze środków EIC, na rzecz funduszu InvestEU.
14. Synergia z funduszem innowacyjnym w ramach systemu handlu uprawnieniami do emisji („fundusz innowacyjny”) zapewni, by:
- a) fundusz innowacyjny był wyraźnie ukierunkowany na innowacje w zakresie technologii i procesów niskoemisyjnych, w tym bezpiecznego dla środowiska wychwytywania i utylizacji dwutlenku węgla, które w znacznym stopniu przyczyniają się do łagodzenia zmiany klimatu, oraz na produkty zastępujące produkty wysokoemisyjne, a także by pomagał w pobudzaniu budowy i eksploatacji projektów dotyczących bezpiecznego dla środowiska wychwytywania i geologicznego składowania CO₂ oraz dotyczących innowacyjnych technologii w zakresie energii odnawialnej i magazynowania energii;
 - b) ze środków programu ramowego finansowano opracowywanie i demonstrację technologii, które mogą przyczynić się do osiągnięcia unijnych celów w zakresie obniżenia emisyjności, energetyki i transformacji przemysłowej, w szczególności poprzez działania w ramach filaru II;

- c) fundusz innowacyjny mógł, z zastrzeżeniem spełnienia kryteriów kwalifikacji i wyboru, wspierać fazę demonstracyjną kwalifikowalnych projektów, które mogły otrzymać już wsparcie z programów ramowych w zakresie badań naukowych i innowacji.

[15. Synergia z programem badawczo-szkoleniowym Euratom zapewni, by:

- a) w programie ramowym i programie badawczo-szkoleniowym Euratom opracowano kompleksowe działania wspierające kształcenie i szkolenie (w tym działania „Maria Skłodowska-Curie”) w celu utrzymania i rozwoju odpowiednich umiejętności w Europie;
- b) w programie ramowym i w programie badawczo-szkoleniowym Euratom opracowano wspólne działania badawcze ukierunkowane na przekrojowe aspekty bezpiecznego korzystania z zastosowań promieniowania jonizującego niezwiązanych z wytwarzaniem energii, w takich obszarach jak medycyna, przemysł, rolnictwo, przestrzeń kosmiczna, zmiana klimatu, bezpieczeństwo i gotowość na wypadek sytuacji wyjątkowej oraz wkład nauki w dziedzinie jądrowej.]⁴⁵

16. Synergia z Europejskim Funduszem Obronnym przyniesie korzyści w zakresie badań cywilnych i nad obronnością, choć działania prowadzone w obrębie programu ramowego – z wyjątkiem tych, które są objęte Europejskim Funduszem Obronnym – są ukierunkowane wyłącznie na zastosowania cywilne. Zbędne powielanie zostanie wyeliminowane.

⁴⁵ Z zastrzeżeniem wyniku negocjacji w sprawie danego aktu prawnego.